

Israël en de zonde met het gouden kalf

door: Ph. Tapernoux

Exodus 32

Mozes op de berg

We vinden in dit hoofdstuk een ernstige en verootmoedigende les. De HERE was bezig Israël te zegenen en gaf Mozes op de berg aanwijzingen over de bouw van de tabernakel. Mozes was op de berg geklommen tot de HERE. Hij zou Zijn gedachten van genade leren kennen en God zou hem openbaren hoe Hij kon wonen te midden van Israël. Maar wat gebeurde er ondertussen in de legerplaats? Toen de HERE Zijn plannen openbaarde aan Zijn vertrouweling, met wie Hij van mond tot mond sprak (Num. 12:8), zondigde Israël en stond het op tegen God. Bovenop de berg was er licht en zegen, beneden heerste boosheid en duisternis.

In een bepaald opzicht bestaat er overeenkomst tussen Exodus 32 en de geschiedenis aan de voet van de berg der verheerlijking. In beide geschiedenissen zien we de verwoestende macht van de satan. In Exodus werd het hele volk meegesleept door afgoderij en keerde het God de rug toe; in het Lucas-evangelie zien we een enige zoon, die door een onreine geest werd gegrepen (Luc. 9:37-43). Het is een aangrijpend beeld van de situatie van Israël aan het eind van zijn geschiedenis, als het zal vallen in de macht van de antichrist. Deze toestand wordt door de Heer vergeleken met het optreden van zeven boze geesten, die hun intrek nemen en die bozer zijn dan de onreine geest die van de mens (Israël) was uitgegaan. De laatste toestand is erger dan de eerste (Luc. 11:24-26).

De afwezigheid van Christus, verhoogd in de hemelse gewesten, wordt in onze geschiedenis voorgesteld door Mozes *op de berg*, voor een tijd verwijderd van het volk. Dat was de gelegenheid voor de vijand om zijn boosaardige macht te ontplooiën, onder de toelating van God. Maar ook toen op de berg van de verheerlijking de glorie van Christus straalde voor de ogen van de drie discipelen, openbaarde de satan beneden zijn afschuwelijke macht en werd een mens zijn ellendige slaaf. De afvallige christenheid en het ongelovige Israël zullen zich in de eindtijd verenigen om de mens der zonde aan te nemen, *“die zich verzet en zich verheft tegen al wat God heet of een voorwerp van verering is, zodat hij in de tempel van God gaat zitten en zichzelf vertoont dat hij God is”* (2 Tess. 2:4).

Toch is er een troostrijke gedachte in deze geschiedenis, die de Geest van God ons hier voor ogen stelt. Wat hij ook doet, de satan kan het nooit van God winnen, of Gods plannen dwarsbomen. Hij kan proberen ze te hinderen en soms lijkt het erop dat hij de vervulling ervan kan vertragen. Maar voordat hij op het toneel verscheen en voordat door zijn toedoen het volk zich in het kwaad stortte, was het gesprek tussen God en Mozes al beëindigd (Ex. 32:18). Zo is het in de hele Schrift. Omdat hij geen enkele macht heeft tegenover God, is de vijand altijd te laat als hij het werk van Gods liefde blokkeert.

In Efeze vond er, door de Geest van God, een wonder plaats in de harten van een groot aantal mensen die het evangelie hadden aangenomen: *“Velen van hen die toverkunsten hadden bedreven, brachten hun boeken bijeen en verbrandden ze in bijzijn van allen... Zo nam het woord van de Heer toe met macht en werd sterker”*. Later bewerkte de vijand een groot tumult in deze stad teneinde het werk van God te hinderen. Die beroering eindigt echter in een totale nederlaag en schande voor de dienaren van Satan (Hand. 19:19-41). Dit feit zou de gelovigen moeten bemoedigen in hun strijd tegen de tegenstander, die de God van de vrede spoedig onder hun voeten zal verpletteren (Rom. 16:20).

Onderaan de berg

Vers 1a: *“Toen het volk zag dat Mozes toefde van de berg af te dalen, verzamelde het zich rondom Aäron, en zei tot hem: Welaan, maak ons goden, die voor ons uit gaan”*. Zo is de mens in zijn geschiedenis van ongehoorzaamheid en opstand. Als de mens in actie komt, is dat altijd om zijn Schepper te onteren. Hij valt zelfs de fundamenten van de waarheid aan, door de openbaring die de HERE van Zichzelf had gegeven te loochenen. God had hen uit de slavernij en het oordeel bevrijd en hen door de Rode Zee gebracht tot aan Zijn heiligdom: *“gij hebt gezien, wat Ik de Egyptenaren heb aangedaan, en dat Ik u op arends-vleugelen gedragen en tot Mij gebracht heb”* (Ex. 19:4).

Dit volk – voorwerp van talloze gunsten van Godswege, die zich aan het volk had geopenbaard – trachtte Zijn troon omver te werpen door een ellendige afgod op te richten: *“Zij maakten een kalf bij Horeb en*

bogen zich neer voor een gegoten beeld; zij verruilden hun Eer tegen het beeld van een rund dat gras eet” (Ps. 106:19-20). Dat was werkelijke afval, net zoals de afval waaraan een christendom zonder leven zich schuldig zal maken aan het eind van zijn geschiedenis. De Heer zal hen uit Zijn mond spuwen (Openb. 3:16). Dan zal Hij Zijn heerlijkheid handhaven, door de boze die zich tegen Hem verheft te verteren.

Vers 1b: *“want deze Mozes, die man, die ons uit het land Egypte heeft gevoerd, wij weten niet, wat er van hem geworden is”*. Nadat zij de HERE vergeten en verlaten hadden, schreven zij hun bevrijding uit Egypte toe aan Mozes. Wanneer het hart zich van de levende God verwijderd, hecht het zich aan het schepsel en vervalt tot afgoderij. Als het geloof ontbreekt, heeft men *zichtbare* dingen nodig die voldoen aan het trotse hart van de gevallen mens. En de satan is graag bereid de begeerten van de gevallen mens te vervullen. Straks zal hij dat doen door aan de wereld een instrument van zijn macht te geven, dat grote wonderen en tekenen zal verrichten. De hele aarde zal dan het beest bewonderen en eren (Openb. 13:1-10).

Israël wilde zichtbare goden hebben en liet daarmee zien dat het een dwaas en onwijs volk was (Deut. 32:5), een verkeerd geslacht, kinderen die geen trouw kenden (Deut. 32:20). Aäron ging hierin met hen mee, schijnbaar zonder tegen te sputeren. Dat is de onherstelbare boosheid van het menselijk hart, zelfs bij hen die het meeste licht en bijzondere voorrechten hebben genoten in Gods nabijheid. Het is ook in deze tijd een ernstige waarschuwing voor hen die door God zo rijk zijn gezegend. De man die aangewezen was om het hogepriesterschap uit te oefenen en die het buitengewone voorrecht had op de Grote Verzoendag het heilige der heilige te kunnen betreden, werd het middel, zo niet de leider van de opstand van het volk. Hij nam het goud en *“maakte er een gegoten kalf van. En zij zeiden: Dit is uw god, Israël, die u uit het land Egypte heeft gevoerd”* (vs. 4).

Als we de tegenwoordigheid van God verlaten, zijn er geen grenzen aan de verblinding waartoe we kunnen vervallen. Allen vierden eensgezind feest rondom het gouden kalf. Zij aanbaden een afgod, het werk van mensenhanden (Ps. 115:4). Hun harten werden misleid door de vijand en zij keerden zich af van de levende God. Niemand van hen zei: *“Is er geen bedrog in mijn rechterhand?”* (Jes. 44:20). Let op de huichelarij waarmee Aäron het schandelijke karakter van deze afgoderij probeerde te verbergen. Hij gebruikte daarvoor de naam van de HERE. Nadat hij het altaar voor het gouden kalf had gebouwd, riep hij: *“Morgen is er een feest voor de HERE!”* (Vs. 5). Iets dergelijks heeft de verdorven christenheid ook gedaan. Nadat zij de weg van geloof en gehoorzaamheid had verlaten, heeft zij afgoden gemaakt om de goddelijke werkelijkheid te vervangen. Ze noemde dit de ‘christelijke’ eredienst. Zo werd de massa misleid en werd datgene in praktijk gebracht wat een gruwel is in de ogen van God. Wat was het gouden kalf? In zijn verblinding had Aäron gezegd dat het een symbool van

Jahweh was. Zo redeneerde ook de rooms-katholieke kerk, toen ze beelden en andere voorwerpen van afgoderij oprichtte.

Deze geschiedenis schildert ons de uiteindelijke afval van het Joodse volk en ze bevat leerzame informatie over de ontwikkeling van het kwaad in de christenheid. Laten wij niet denken dat wij niet in zo’n ernstig kwaad kunnen vervallen. Alles wat zich plaatst tussen ons hart en Christus is een afgod. Johannes waarschuwt ook ons: *“Kinderen, wacht u voor de afgoden”* (1 Joh. 5:21). We moeten uitsluitend steunen op datgene wat God ons in Zijn Woord heeft gegeven. Als we ons vertrouwen stellen op menselijke hulpmiddelen, dan handelen we zoals Israël en vervallen we tot afgoderij. We weten dat onze eeuwige toekomst zeker is door het verlossingswerk van Christus en dat we een onvergankelijke, onbevleete en onverwelkelijke erfenis zullen ontvangen, die voor ons in de hemelen is weggelegd (1 Petr. 1:4). Als wij dit voor ogen houden op de reis naar onze eeuwige bestemming, hebben we volmaakte vrede. Maar als wij de onveranderlijke beloften van het Woord van God uit het oog verliezen en als het *zien* voor ons belangrijker wordt dan het *geloven*, dan zullen we snel in de ban van de zichtbare dingen raken. Dan willen we net als Israël goden die voor ons uitgaan, en wij verlaten de *levende* God. Laten wij zulke valstrikken vermijden en rustig aan de voeten van de Heer blijven. Hij heeft al de haren van ons hoofd geteld; het goede onthoudt Hij niet aan hen die onberispelijk wandelen. Laten wij waakzaam zijn en de valstrikken vermijden die ons hart gemakkelijk afkeren van Hem, wiens eigendom wij zijn.

Mozes’ gebed

Nu moeten we de bittere gevolgen bezien van de afval van het volk. Zij hadden vrijwillig beloofd trouw te zullen blijven aan het verbond en de wet van God te zullen gehoorzamen. Maar door deze openlijke opstand hadden ze zich een onverbiddelijk oordeel op de hals gehaald. God behandelde Israël dan ook niet meer als Zijn volk, maar plaatste het op het terrein dat het had gekozen: *“Ga, daal af, want uw volk, dat gij uit het land Egypte hebt gevoerd, heeft het verdorven”* (vs. 7). Op grond van hun verantwoordelijkheid bleef er voor het volk niets anders over dan het oordeel. Het boek van het verbond was met bloed besprenkeld, een beeld van het oordeel dat de overtreders zou treffen (Ex. 24:8; Hebr. 9:19). De HERE maakte Zich gereed om Zijn wraak uit te oefenen, en Hij stelde Mozes voor hem tot een groot volk te maken als de Israëlieten zouden zijn vernietigd (vs. 10).

Toen werd de liefde van deze trouwe dienstknecht openbaar. Hij dacht niet aan zichzelf, maar aan de heerlijkheid van Hem die in Zijn soevereine genade de aartsvader Abraham had geroepen en had beloofd dat Hij hem tot een groot volk zou maken (Gen. 12:2). Mozes trad als voorbidder tussenbeide voor Gods volk en hij liet een bewonderenswaardige moed zien. Ondanks de ellende en schuld stelde hij het volk voor

als het voorwerp van de bijzondere liefde van God. Hij werd in staat gesteld als een ware middelaar op te treden. Hij oefende deze dienst uit ondanks de dingen die hem moesten verwijderen van hen, die zijn hart en gedachten bezighielden. Hij sprak ook een opmerkelijk gebed uit. Mozes verzwakte in geen enkel opzicht de zonde van het volk. Hij deed ook geen beroep op *barmhartigheid*, want daarvoor was geen plaats in het verbond van de Sinai. Hij had maar één mogelijkheid in het grote gevaar waarin het volk zich door zijn rebellie had gebracht: bij God Zelf de toevlucht zoeken. Hij stelde de consequenties voor Gods eigen heerlijkheid in het licht. Dat was het motief van zijn tussenkomst voor hen die God in genade had verlost en tot Zich had gebracht.

Mozes legde zijn hele hart in zijn smeekbede. Wat zouden de Egyptenaren wel niet zeggen, als zij van de vernietiging van Israël hoorden? *“Tot hun onheil heeft Hij hen uitgeleid om hen te doden in de bergen en hen van de aardbodem te vernietigen?”* (vs. 12). De grote naam van de God die hij diende zou door het slijk worden gehaald. De heerlijkheid van God zou worden geschaad. Mozes herinnerde aan de band tussen God en het volk, dat Hij had verlost en tot Zijn eigendom had aangenomen. Hij kon niet aannemen dat deze band was verbroken en riep het uit: *“Waarom, HERE, zou uw toorn ontbranden tegen uw volk, dat Gij uit het land Egypte hebt geleid met grote kracht en met een sterke hand?”* (vs. 11). *“Laat uw brandende toorn varen en heb berouw over het onheil, waarmee Gij uw volk bedreigt”* (vs. 12).

Ondanks hun schandelijke ontrouw waren zij altijd nog de afstammelingen van Abraham, de vriend van God voor wie Hij wonderen had gedaan. De heerlijkheid van de vervulling van de beloften aan de vaders stond ook op het spel. De vijanden van God zouden deze uitspraken belachelijk kunnen maken. Zou Hij vergeten kunnen wat Hij onder ede had beloofd aan Abraham, Isaak en Israël (Jakobs nieuwe naam, die God hem had gegeven)? *“Denk aan Abraham, Isaak en Israel, uw dienaren, aan wie Gij gezworen hebt bij Uzelf en tot wie Gij gesproken hebt: Ik zal uw nakomelingschap vermenigvuldigen als de sterren des hemels en dit hele land waarover Ik gesproken heb, zal Ik aan uw nakomelingschap geven, om het voor altoos te bezitten”* (vs. 13).

Deze voorbede had een onweerstaanbare kracht. In de kracht van het geloof, geleid door de Geest van God, steunde Mozes op de absolute en onvoorwaardelijke beloften aan Abraham en hij herinnerde de HERE aan Zijn woord en eed. Dat waren de *“twee onveranderlijke dingen, waarin het onmogelijk is dat God zou liegen”* (Hebr. 6:17-18). Daardoor was het onmogelijk dat God het volk zou vernietigen. In deze omstandigheden hing het lot van de Israëlieten af van hun middelaar. Buiten hun weten om had God voorzien in iemand, die voor hen in de bres kon staan en hun zaak kon bepleiten. Niet op grond van enige menselijke verdienste plaatste Mozes zich tussen hen en God. Want de val van het volk was diep en had de

verontwaardiging gewekt van de rechtvaardige Rechter. Mozes stelde echter de beloften, aan de vaders gedaan, voor aan Hem die geen man is dat Hij liegen zou, of een mensenkind dat Hij berouw zou hebben (Num. 23:19). Hij kan niet terugkomen op Zijn beloften.

Toen kreeg de HERE berouw (in de zin van ‘smart’) over het kwaad dat Hij gezegd had het volk te zullen aandoen (vs. 14). Wat een bemoediging voor ons, als wij ons tot Hem richten in volledig vertrouwen op Zijn beloften. Hij zal Zijn heerlijkheid laten gelden als het middel om in genade en kracht tussenbeide te komen voor Zijn verlost. Als er ooit een gelegenheid was, waarbij het onmogelijk leek dat Hij het kon doen, dan was het wel in deze geschiedenis. Toch verhief het geloof van Mozes zich boven alle moeilijkheden en terwijl hij de hand van de Almachtige aangreep, riep hij om Zijn hulp en Zijn bevrijding. God kan Zichzelf niet verloochenen. Hij verhoorde het gebed van Zijn dienstknecht. *“Een krachtig gebed van een rechtvaardige vermag veel”* (Jak. 5:16). *“Volhardt in het gebed, terwijl u daarin waakzaam bent met dankzegging”* (Kol. 4:2).

De tafels gebroken

Het verbond van de Sinai was verbroken. Toch nam Mozes, toen hij van de berg afdaalde, de twee stenen tafels met zich mee. *“De tafels waren het werk Gods en het schrift was het schrift Gods, op de tafels gegrift”* (vs. 16). Alles was goddelijk, zowel de oorsprong als de uitvoering van het werk. Op grond van deze door God gegeven zuivere wet, waarvan de tafels het getuigenis vormden, bleef er voor het volk alleen de vloek en de dood over. De mogelijkheid van zegen op grond van gehoorzaamheid was niet meer aan de orde. Als antwoord op de voorspraak van Mozes – een beeld van Christus – konden de Israëlieten het voorwerp van Gods barmhartigheid worden. Maar door hun openlijke opstand hadden zij het verbond verbroken en waren zij afgodendienaars geworden. Daarom ontbrandde de toorn van Mozes toen hij bij de legerplaats kwam en het geluid van de feestvierende menigte hoorde: *“Hij wierp de tafels uit zijn hand en verbrijzelde ze aan de voet van de berg”* (vs. 19).

Jozua dacht dat hij krijgsgeschreeuw hoorde, maar Mozes was in de tegenwoordigheid van God geweest en onderscheidde beter het ware karakter van het geluid dat zij hoorden; en hij handelde in overeenstemming daarmee. Mozes had een vertrouwelijke omgang met God en hij hield van het volk met een liefde die sterker was dan de dood. Hij had geweigerd zelf groot te worden ten koste van het volk. God kan het kwaad in Zijn tegenwoordigheid niet verdragen. Omdat Mozes in Gods licht wandelde, had ook hij geleerd het te oordelen. Daarom had Mozes een afschuw van het kwaad dat in de legerplaats was uitgebroken. Het breken van de tafels was dus in overeenstemming met de gedachten van God. Het was de consequentie van het gedrag van het volk ten opzichte van de wet.

Iemand heeft eens gezegd: ‘De oren van Mozes waren geoefend in het onderscheiden van de toestand van het volk. Hij hoorde de lichtzinnige, wereldse vreugde. Daarop zag hij het gouden kalf, dat in de legerplaats was opgericht voor de tabernakel van God. Door heilige toorn gedreven, brak hij de tafels aan de voet van de berg in stukken. Kort geleden deed hij nog voorbede voor het volk bij God. Hij was zich toen bewust van de heerlijkheid van God die onteerd was en hij was zich ook bewust van de band die tussen het volk en deze heerlijkheid bestond. En omdat Israël het volk van God was, bracht dit besef hem nu ertoe om Gods eer te handhaven onder het volk. Het geloof bond het volk van God aan de eer van God Zelf en het handhaafde Zijn heiligheid, wat het ook mocht kosten, opdat Gods heerlijkheid niet met voeten getreden zou worden door hen die ermee verbonden waren’.

Mozes verweet Aäron diens ontrouw, want hij had zich door het volk op de weg van de ongerechtigheid laten meeslepen. Een bijzonderheid daarover lezen wij later in Deuteronomium: *“Ook op Aäron was de HERE zozeer vertoornd, dat Hij hem wilde verdelgen; daarom bad ik toen ook voor Aäron”* (Deut. 9:20). Het geloof van Mozes rekende ondanks alles op de zegen en de verlossing van Godswege, want Gods plannen met Zijn volk kunnen niet worden verijdeld. Toch vergat hij ook niet wat aan de heiligheid van God verschuldigd was. Dat is een belangrijke les voor hen die waken voor de belangen van de Heer in Zijn Gemeente. Laten wij net zo ijverig zijn als Mozes om Zijn rechten te handhaven. Daarnaast moeten wij vol liefde zijn voor hen die kostbaar zijn voor Gods hart. Wij kunnen dan ook voor hen tussenbeide treden voor de troon van de genade, terwijl wij Zijn heerlijkheid te midden van de Zijnen handhaven.

Aäron was tijdens de afwezigheid van Mozes de verantwoordelijke leider van het volk en daarom droeg hij het gewicht van de schuld van de Israëlieten. Wat een ernstige waarschuwing voor allen die een dienst voor de Heer uitoefenen in de gemeente! Laten zij de valstrik vermijden waarin Aäron viel, en laten zij geen uitvluchten gebruiken zoals hij dat deed om zijn gedrag te rechtvaardigen. Net zoals Adam de schuld van zijn ongehoorzaamheid op Eva wierp en Eva op de slang, probeerde Aäron zich te verontschuldigen door het volk te beschuldigen. Natuurlijk, het volk *was* schuldig (vs. 22). Maar Aäron had het aangemoedigd op die verkeerde weg, door aan hun wensen tegemoet te komen. De vijand gebruikt altijd ontrouwe leiders om het volk van God te verleiden.

Wie is voor de HERE?

Brandend van ijver voor de heerlijkheid van God, die onteerd was door de afgoderij van het volk, riep Mozes uit: *“Wie is voor de HERE? Die kome tot mij!”* (vs. 26). Hij deed niets om het kwaad te verbergen of compromissen te sluiten. Als de naam van de Heer door het slijk wordt gehaald, dan moeten zij die de heerlijkheid van die naam ter harte gaat, handelen

overeenkomstig de eisen van Zijn heiligheid. Neutraliteit ten opzichte van het kwaad is verraad aan Christus. Dat begrepen de zonen van Levi en zij verzamelden zich tot Mozes. Als men moet kiezen tussen God en de satan, zoals toen het geval was, is onverschilligheid in feite *afval*. *“Wie niet met Mij is, is tegen Mij, en wie niet met Mij bijeenbrengt, verstroot”* (Matt. 12:30).

“Wie is voor de HERE?” Deze roep weerklonk in de legerplaats van Israël. De Israëlieten waren allemaal afstammelingen van Abraham, maar nu moesten de getrouwen zich afzonderen van het kwaad, zelfs te midden van hen die beleden de HERE toe te behoren. De indruk kan worden gewekt dat het uitgevoerde oordeel onverenigbaar was met Gods liefde. Maar liefde is altijd gekoppeld aan *gehoorzaamheid* en *heiligheid*: *“Want dit is de liefde van God, dat wij zijn geboden bewaren”* (1 Joh. 5:2-3).

De zonen van Levi kwamen op voor de eer van de HERE, toen de hele legerplaats in wanorde en opstand was. Hoe kostbaar was hun trouw voor de HERE! Het gevolg hiervan was dat zij werden verkoren om bijzondere diensten te verrichten in het heiligdom. *“Van Levi zei hij: Uw Tummim en Urim behoren de man toe, die uw gunstgenoot is, die Gij bij Massa op de proef gesteld hebt, met wie Gij getwist hebt bij de wateren van Meriba; die van zijn vader en zijn moeder zei: ik zie hen niet; zijn broeders wilde hij niet kennen en van zijn kinderen wilde hij niet weten”* (Deut. 33:8-11). In deze ernstige omstandigheden moesten zij *“ieder zijn broeder en ieder zijn verwant en ieder zijn naaste”* doden (vs. 27-28). Dit was het antwoord van Levi op de goddelijke oproep, door zich af te zonderen van zijn afgodische volksgenoten. Zij kozen zonder aarzelen partij voor God en tegen de ongerechtigheid van het volk. Daarom konden zij *“Jakob uw verordeningen, Israël uw wet”* onderwijzen (Deut. 33:10).

Een nieuwe proef

Vaak stelt God de Zijnen in overeenkomstige omstandigheden op de proef. Hij laat toe dat het kwaad zich op velerlei wijze openbaart, opdat de geestelijke toestand van ieder van de Zijnen aan de dag komt. Wanneer wij de voorkeur geven aan egoïstische gemakzucht boven het handhaven van de rechten van de Heer, dan zullen wij niet handelen zoals de zonen van Levi dat deden. Maar als wij, net als zij, de heerlijkheid van de Heer tot elke prijs willen verdedigen door te blijven op het smalle pad van de gehoorzaamheid aan Gods Woord, dan is dat de enige weg waarop wij de goedkeuring en de zegen van de Heer zullen kunnen ondervinden. Het kan wel een *pijnlijk* weg zijn voor ons, waarin wij genoodzaakt worden ons te onttrekken aan alle ongerechtigheid en ons te reinigen van de vaten tot oneer (2 Tim. 2:20-21).

Mozes keerde terug naar de berg Gods, nadat hij tegen het volk had gezegd: *“Gij hebt een grote zonde*

begaan, maar nu zal ik opklimmen tot de HERE, misschien zal ik voor uw zonde verzoening bewerken” (vs. 30). Wat een tegenstelling tussen deze geëerde dienstknecht van God en Christus, onze grote Hogepriester! Christus daalde in genade neer uit de heerlijkheid van het heiligdom, Zijn eeuwige woning. Hij volbracht het heilswerk voor ons en voer ten hemel om het geluk van het huis van de Vader binnen te gaan, maar zonder de vermelding: *“misschien zal ik voor uw zonde verzoening bewerken”*. Hij had de tafels van de wet niet verbroken, zoals Mozes. Maar nadat Hij het absolute verval van de mens had gezien, gehoorzaamde Hij ten volle aan de eisen van de wet en droeg Hij op het kruis de vloek, die de wet uitsprak over de overtreders. Daarna kon de zegen rusten op allen die in Hem geloofden. Hij keerde terug in de heerlijkheid die Hij had verlaten en Hij zette Zich aan de rechterhand van God. Zijn volbrachte werk en de oneindige waarde van Zijn bloed hebben aan alle eisen van de goddelijke majesteit voldaan. Zijn bloed reinigt ons van alle zonde. *“Maar Hij, nadat Hij een slachtoffer voor de zonden geofferd heeft, is voor altijd gaan zitten aan Gods rechterhand”* (Hebr. 10:12).

Met hoeveel angst zullen de Israëlieten hun middelaar hebben nagekeken, toen hij zich naar de HERE begaf. Zelfs Mozes verkeerde nog in onzekerheid over het resultaat van de komende ontmoeting. De discipelen echter keerden na het vertrek van de Heer Jezus *“terug naar Jeruzalem met grote blijdschap. En zij waren voortdurend in de tempel en prezen en zegenden God”* (Luc. 24:52-53). Onze Heiland is de heerlijkheid ingegaan als de laatste Adam, als de Overwinnaar over de dood. Hij is de door God aangenomen, gehoorzame Mens en heeft de hoogste plaats en eer ontvangen. Hij zal terugkomen om Zijn verlostten tot Zich te nemen en Zijn rijk te vestigen.

Mozes, in de kracht van zijn liefde voor het schuldige volk, zei tegen de HERE: *“Ach, dit volk heeft een grote zonde begaan, want zij hebben zich een gouden god gemaakt. Maar nu, vergeef toch hun zonde. En zo niet,*

delg mij dan uit het boek dat Gij geschreven hebt” (vs. 31-32). De oorsprong en het geheim van zijn middelaarschap lag in het feit, dat hij zich volledig één maakte met Israël voor Gods aangezicht. Als hun zonde niet vergeven zou kunnen worden, wenste hij met het volk uitgewist te worden uit het boek van God. Zo groot was de liefde van zijn hart voor hen die de voorwerpen waren van Gods genegenheid. Wij vinden dezelfde gevoelens voor dit schuldige volk – schuldig aan de verwerping van de Messias en van het evangelie – bij Paulus: *“Want zelf heb ik gewenst door een vloek gescheiden te zijn van Christus ter wille van mijn broeders, mijn verwanten naar het vlees”* (Rom. 9:3).

God kon niet ingaan op de vraag van Mozes, want deze had geen enkel middel om aan de eisen van Zijn heiligheid te voldoen. Er was nog geen werk volbracht dat genoegzaam was om verzoening te doen voor de ongerechtigheid van het volk. Dat was de enige grondslag waarop het voor een heilig God mogelijk was vergeving te schenken, zonder aan Zijn heerlijkheid te kort te doen. Toch was de voorspraak van Mozes niet zonder gevolgen, want ze verlostte Israël van het oordeel dat in overeenstemming met de rechtvaardige regering van God de dood zou hebben gebracht over alle schuldigen. Maar al werd het volk gespaard door de lankmoedigheid van de HERE, de Israëlieten werden persoonlijk geplaatst onder de plicht te gehoorzamen op straffe van oordeel: *“Wie tegen Mij gezondigd heeft, zal Ik uit mijn boek delgen”* (vs. 33). Zo bracht de voorbede van Mozes Israël weer onder het bestuur van God. Het gaf hun opnieuw de gelegenheid de wet te gehoorzamen. Het volk bevond zich echter niet in een positie waarin het gerechtvaardigd was voor God, want daartoe was het verzoenend lijden nodig dat alleen een goddelijk Persoon kon volbrengen: *“Want de wet is door Mozes gegeven; de genade en de waarheid is door Jezus Christus geworden”* (Joh. 1:17). Amen.

Oorsprong: [Le Messager Évangélique 1929-171](#)

Titel: [Le veau d'or](#)

Oude Sporen 2008